

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporunda tespit edilen 22 bulgunun mevzuata aykırılık teşkil etmesinin yanı sıra kamuyu maddi ve manevi zarara uğratmaktadır. Bu nedenle Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim raporunda yer alan tüm bulguların araştırılması, raporda yer alan usulsüzlüklere sebep olan sorumluların açığa çıkarılması, Muş Belediyesi'nde mevzuata aykırılık teşkil eden işlemlerin tekrarlanmasının önüne geçilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İçtüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ederim. 30.11.2023

Sezai TEMELLİ Muş Milletvekili Sümeyye BOZ Muş Milletvekili

GEREKÇE ÖZETİ

Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporuna göre Muş Belediyesinin 2022 mali yılı bütçesi ile 270.000.000,00 TL ödenek öngörülmüş olup yıl içinde ek bütçe ile verilen ödenek ve eklenen ve düşülen ödenekle birlikte 2022 yılı ödenek toplamı yine 430.000.000,00 TL olmuştur. 2022 yılı öngörülen bütçesi, yaklaşık yüzde 60 oranında artmıştır. Kalem bazında en fazla artış ise 'mal ve hizmet alım giderleri' ile 'sermaye giderleri' olmuştur.

Gelir tablosundaki veriler dikkate alındığında, 2022 yılında bütçe gelirleri bir önceki yıla göre 183.218.864,33 TL'lik (%90,87) artış göstermiştir. Bu çerçevede; vergi gelirlerinde 6.186.549,13 TL (%59,87), teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 5.768.226,63 TL (%36,48), alınan bağış ve yardım 27.336.432,73 TL (%229,93) ve diğer gelirlerde 143.927.655,84 TL (%87,98) tutarlarındaki artışlar toplam artış üzerinde belirleyici olmuştur. Artışın alınan bağış ve yardımlar ve diğer gelirlerden kaynaklandığı görülmektedir. Söz konusu artışa neden olan gelirler muğlaklık oluşturmaktadır. En az 2 yıldır sınırı aşarak borçlanan Muş Belediyesi bir önceki yıla göre yüzde 229,93 ile ciddi gelir getiren yardım ve bağışlar dahi borçlanma sınırının aşılmamasına engel olamamıştır. 2022 Sayıştay Denetim Raporunda tespit edilen bulgulardan biri olan borçlanma sınırının aşılması en az 2 yıldır devam eden ve mevzuata aykırılık teşkil eden bir durumdur. 2022 yılı için Belediyenin maksimum borçlanabileceği tutar 274.262.221.03 TL'dir. Belirtilen mevzuat çerçevesinde yapılan incelemede, Belediyenin 2022 yılsonu itibariyle, faiz dâhil iç ve dış borç stok tutarı 322.253.636,01 TL'ye ulaşmış, dolayısıyla, mevzuatla belirlenmiş olan limiti 47.991.414,98 TL kadar aştığı tespit edilmiştir.

Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporunda yer alan ve aşağıda detayları verilen toplam 22 bulgunun ilgili Kanun ve mevzuata aykırılık teşkil etmesinin yanı sıra kamuyu zarar uğratması sebebiyle araştırılması, sorumluların açığa çıkarılması ve tekrarlanmasının önüne geçilmesi gerekir.

GEREKCE

, J.

Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim Raporunda toplam 22 usulsüzlük görülmüştür. Bu usulsüzlüklerden denetim görüşünün dayanağı olarak 5 bulgu tespit edilmiştir. Yapılan incelemelerde;

- Belediyenin maddi duran varlıklarında kayıtlı taşınmazların, gerçek veya tüzel kişilere ait taşınmazlar ile takas edilmesi işlemlerinin kurum muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır.
- Belediye tarafından diğer kurumlardan tahsisli olarak alınan ve belediyenin kullanımında bulunan 24 adet taşınmaz ile mülkiyeti Belediyeye ait olup çeşitli kamu kurum ve kuruluşuna tahsis edilen 2 adet taşınmazın muhasebe kayıtlarında izlenmediği tespit edilmiştir.
- İlk madde ve malzeme hesabının hatalı kullanıldığı görülmüş, önceki dönemde ve cari dönemde stok hesaplarına alınmış olan bazı kalemlerin ise, kullanıma verilmiş veya tüketilmiş olmalarına rağmen hesaplardan çıkışının yapılmadığı, bu suretle 150 İlk Madde ve Malzeme hesabının yılsonu itibarıyla 2.935.569,80 TL tutarında fazla bakiye verdiği tespit edilmiştir.
- Belediye tarafından kiraya verilen taşınmazlardan alınan bedellere ilişkin muhasebe kaydı hatalı yapılmıştır. Söz konusu durum faaliyet sonuçlarının da hatalı olmasına neden olmaktadır.
- Belediyenin taşınır kesin hesap cetveline kayıtlı tutarlar ile muhasebe kayıtlarındaki bakiyelerin birbiriyle eşleşmediği görülmüştür. Bu durum, taşınır kayıtlarının ve takibinin sağlıklı bir şekilde işlemediğini ortaya koymaktadır.

Söz konusu 5 bulgunun, mevzuata aykırı bir şekilde muhasebe kayıtlarına yansıtılmayan işlemler, muhasebe kayıtlarının hatalı olması, faaliyet sonuçlarının hatalı olması ve taşınır kayıtlarının sağlıklı işlenmemesiyle alakalıdır. Mali tablolarda yapılan hatalardan faaliyet sonuçların hatalı olmasına belediyede yapılan işlemlerin tümünde şaibe oluşturan, derin bir usulsüzlük hatta yolsuzluk olarak da nitelendirebileceğimiz bu işlemlerin bir kısmı ise en az 2 yıldır devam etmektedir.

Denetim görüşünün dayanağı olan bulgular dışında mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan 17 bulguya yer verilmiştir:

- Muş Belediyesinin mülkiyetinde bulunan 100 adet taşınmazın 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine göre ihale suretiyle kiralanması usulü yerine ecrimisil karşılığında taşınmazların işgaline süreklilik kazandırılarak kullandırıldığı görülmüştür.
- Yapılan incelemelerde, belediyenin gerçekleştirdiği bazı projeler kapsamında yapılan satın almalarda 4734 sayılı Kanun'da bulunan usulleri kullanmak yerine, ilgili personele avans verilmek suretiyle ihale edilmeden ve piyasa araştırması yapılmadan doğrudan piyasadan satın almaların gerçekleştirildiği görülmüştür.
- Belediyenin doğrudan temin yoluyla gerçekleştirdiği alımların bazılarında piyasa araştırması yapmadan temin yoluna gittiği görülmüştür.

- Geçmiş dönemlerde tahsis edilen ve halen faal olarak kullanılan taksi, dolmuş ve servis plakaları mevzuata aykırı biçimde süresiz bir hak olarak kullanılmaktadır.
- Muş Belediyesi emlak vergisi beyannameleri üzerinde yapılan incelemede binaların büyük bir bölümünün üçüncü sınıf inşaat olarak tespit edilerek emlak vergisi tahakkukunun eksik hesaplandığı anlaşılmıştır.
- Belediyenin borç stokunun, 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümlerine göre belirlenen sınırın üzerinde olduğu görülmüştür.
- Belediyenin tahakkuku yapılan gelir kalemlerinde tahsilat oranlarının düşük olduğu görülmüştür.
- Belediye tarafından yol, kanalizasyon ve su tesisleri harcamalarına katılma paylarının, bu hizmetlerden yararlanan gayrimenkul sahiplerinden tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.
- Ambalaj atıkların toplanması için verilen imtiyaz hakkının 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'na göre ihale yapılmaksızın ve herhangi bir bedel alınmaksızın verildiği tespit edilmiştir.
- Belediye sınırları içerisinde yapılmış olan kamulaştırma işlemlerinin Tapu idaresi tarafından idareye bildirilmediği, kamulaştırmalara ilişkin olarak ek emlak vergisi tahakkuk ve tahsilinin yapılmadığı tespit edilmiştir.
- Belediye mücavir alanı içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretlerine ilişkin tahsilatın yapılmadığı görülmüştür.
- Belediyenin su gelirleri üzerinden hesaplanan katma değer vergisinde (KDV) tutar ve dönem itibarıyla hatalı işlem tesis ettiği tespit edilmiştir.
- Hurdaya ayrılan taşınırların ilgili muhasebe hesaplarında izlenmediği görülmüştür.
- Yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarına ilişkin muhasebe kayıtlarının hatalı yapıldığı tespit edilmiştir.
- Belediye lehine karara bağlanan davalardan tahsil edilen avukatlık vekalet ücretlerinin dağıtımı sırasında bütçeye gelir olarak kaydedilmesi gereken %5'lik kısmının kaydedilmediği görülmüştür.
- Hurda işlemlerinin sağlıklı bir şekilde yürütülmesini sağlayacak hurda yönetim sistemi kurulmadığı tespit edilmiştir.
- İdare tarafından işçilerin yıllık izinlerinin kanuna uygun şekilde kullandırılmadığı görülmüştür.

Yukarıda bahsi geçen bulgular, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'ndan 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'na, 5393 sayılı Belediye Kanunu'ndan 4857 sayılı İş Kanunu'na, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'ndan 2872 sayılı Çevre Kanunu'na, Kamulaştırma Kanunu'ndan 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'na kadar birçok Kanun, Yönetmelik ve mevzuata aykırılık içermektedir.

Borçlanma Sınırının Aşılması bulgusunun yanı sıra 'İlk Madde ve Malzeme Hesabının Hatalı Kullanılması', 'İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanunun Öngördüğü Şekilde Kullandırılmaması', 'Kiraya Verilen Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi' olmak üzere toplam 4 usulsüzlük, önceki dönem bulgulara ilişkin izleme tablosunda 2020 yılı yerine getirilmeyen

bulgular olarak yer almaktadır. Dolayısıyla söz konusu mevzuata aykırılık teşkil eden 4 bulgu en az 2 yıldır devam etmektedir.

Bazı projelerde satın alımlarda ihaleye verilmeden, piyasa araştırması yapılmadan işlemlerin yapılması mevzuata aykırılık taşırken aynı zamanda belediyenin tek bir firmadan fiyat almış olması da yandaş kişi veya kuruluşlara rant alanı açtığı şüphesini doğurmaktadır. Mali tablolara yansıtılmayan işlemler ise haksız kazanç ihtimalini akla getirmektedir. Dolayısıyla hem mevzuata aykırılık hem de belediyenin sorumluluğunu yerine getirmemesi kamuyu maddi ve manevi ciddi bir zarara uğratmaktadır. Bu nedenle Muş Belediyesi 2022 Sayıştay Denetim raporunda yer alan tüm bulguların araştırılması, raporda yer alan usulsüzlüklere sebep olan sorumluların açığa çıkarılması, Muş Belediyesi'nde mevzuata aykırılık teşkil eden işlemlerin tekrarlanmasının önüne geçilmesi gerekir.

1		_	
2	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	Coffe
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	Year
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	(MAL)
6	NEJLA DEMIR	AGRI	All The second of the second o
7	PERİHAN KOCA	MERSIN	Permit
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	Rolls.
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDİN	Relines
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	Ill
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	Dine.
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	May surt
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DÎYARBAKIR	deun
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	- Dags
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	ass
17	GEORGE ASLAN	MARDIN	Aunt
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BİTLİS	Swim
19	BURCUGÜL ÇUBUK	izmir	B god
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	- Wind
